

Uništite podmornicu

Kap. korv. Dušan Vesić, Split

»Prepirka je počela još u luci — Za patrolne nema prepreke — Avijatičarima: svaka čast!

Ssimpatična otočna luka neopaženo je primila patrolne brodove . . I podmornicu koja se gotovo nečujno »ušuljala« u luku i pristala bokom uz sutrašnje »krvne neprijatelje« — patrolne brodove (PBR-521 i PBR-522) . . .

— Još samo da putničkom prugom stigne oficir za vezu s avijacijom — promrsi drug Milat.

Oficir ratnog vazduhoplovstva, međutim, nije stigao brodom! Pojavio se nešto kasnije sa suprotne strane, iz mjesta.

— Tja, uvijek vi piloti nešto . . Otkud sad?

— Hidroavionom do obližnje luke koja je pogodna za slijetanje, pa onda autom . . . — odgovori ovaj.

Drugovi mu pružiše ruke sa svih strana i pilot sjede za komandantov stol.

PRVI KONTAKT

Sad je sve bilo spremno. Komandant je zadovoljno trljao ruke, a onda sakupi oficire i obrazloži im plan sutrašnje vježbe. Nešto kasnije pozvao je i komandanata podmornice. Zadatak je svima bio jasan, samo se komandant podmornice

zagončno smiješio na samouvjerenje izjave komandanata brodova o tome kako će sutra već u prvom pretraživanju imati podmornicu u »džepu«.

Stol sa šest stolica pod šatorom na krmenom dijelu palube patrolnog broda ostao je namah prazan. Kroz pola sata, određeni »procenat« slobodnog ljudstva već je »krstario« obalom. Manje grupe našle su se u lijepoj ljetnoj bašti, da popiju po jedno pivo za svoje sutrašnje »protivnike«.

DRUGI KONTAKT

Nitko to nije mogao da nazove jutro kad je brodski klakson tačno u 02.00 probudio posade.

— Uh, da je samo još jedan sat — uzdisao je jedan privremeno ukrcani drug koji je došao da promatra vježbu.

Posada je čutke izvršavala svoj uobičajeni zadatak. Pripremala je brod za plovjenje, poslije komande »na vez«.

— Ode podmornica! — oteže nekako više preteći bacajući pogled prema njoj oficir straže, dok je tamna i u tamnoj noći, samo svojim pozicionim svjetlima dočaravala izgled broda.

Brzo je nestala sa horizonta . . .

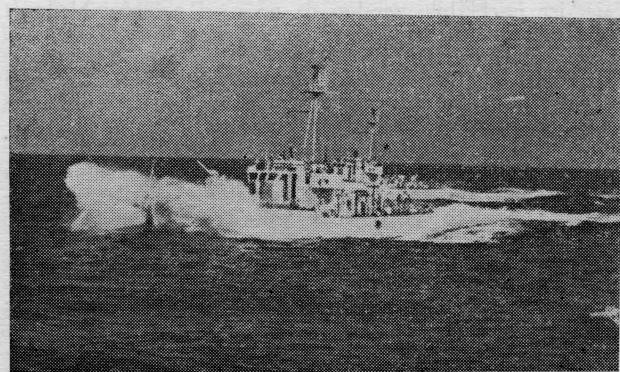
Isplovili su zatim, jedan za drugim, patrolni brodovi.

Zadatak komandantima bio je jasan još sinoć: pronaći, napasti i uništiti podmornicu.

Poznate su samo koordinate vježbovnog poligona . . . Pozicija podmornice — jok!

Vojnik Josip Srdinić, pelista, po uspostavljenju kontakta, neprekidno izvještava.

Vodnik Nikola Petrov, nagnut nad »Grafikom« za podvodnu i površinsku situaciju vješto upisuje točkice i kružiće. Prati smjer i daljinu podmornice, kurs i brzinu vlastitog broda. Jer, analiza će prema »Grafiku« najbolje pokazati uspjeh vježbe.

Patrolni brodovi na zadatku

— Smjer 203, daljina . . . Smjer 205, daljina . . .

— Okreći desno! . . .

— Čačak (brzina) . . .

— Napad na podmornicu dubinskim bombama!

Posada napeta. Čeka . . . Vodnik Petar Mandić stoji na pramcu u raskoračnom stavu. Baca u more ručne bombe. Jedna za drugom, eksplozije iz dubine, potmulo tutnje i u vis bacaju vodenu prašinu. Kranji rezultat poznat će se na popodnevnoj analizi, kada se budu sakupili u luci.

Vježba se ponavlja i napad sad vrši drugi brod. Tako naizmjenično — napad za napadom.

TREĆI KONTAKT

Brodska artiljerija, osim u nekoliko uzbuna, nisu imali mnogo posla. Zaposjeli svoje topove, pa uvježбавaju ništanje i gađanje aviona. Patrolni su označili rejon podmornice i naveli svoje drugove pilote da je traže i napadnu.

— Svaka čast ovim našim pilotima — reče jedan oficir, promatrajući dva lovca-bombardera kako vrše napad u obrušavanju.

Komandir pramčanog topa, desetar Josip Velencei, okupio svoje mornare i upoznaje ih, ko zna već koji put sa dječkovima zatvarača i nišanskim spravama.

— Odličan mornar. Mađar. Prošle godine svom posadom postigao je odlične rezultate u gađanju mete koju je vučao avion. Pohvaljeni su i od komandanta samog odreda — kaže komandir II brodskog odreda. Odlikovan je i medaljom za vojničke vrline.

Mornari Mijo Magdić i Medo Ustić su tek »novopečeni« artiljeri. Oni tek uče od svojih starijih drugova.

Minerac na rakrenom bačaru, inače »u slobodnom vremenu« kantinjer mornar Petar Ugren je na brodu »vrlo važna ličnost«, kao i njegovi drugovi, kuhanici desetar Milan Katić (odlikovan također Medaljom za vojničke vrline) i razvodnik Milan Pliveršek. Bez njih sve ovo ne bi bilo potpuno.

Šta tek da se kaže o onima iz Petog — motoristima. Marjan Sedej i njegovi drugovi Nenadović, Basara i drugi, uz pomoć starješina, podnoseći velike vrućine rukuju snažnim motorima, od čije se buke jedva može razumjeti po koja riječ.

CETVRTI KONTAKT

Takav je bio jedan dan na brodu . . . Sličan je bio i drugi, treći . . . peti . . . Samo, druge vježbe, drugi brodovi, drugi ljudi. Uostalom, zar nije sve jedno na kojem smo brodu boravili.

Zar mornar Salih Sikirić ne kormilari isto tako dobro kao i njegov drug Silvano Babić? Ili, Joža Felicijan, radašta, koji isto tako vješto i brzo odredi elemente na ekranu kao i njegov drug, mornar Stjepan Matijašec sa drugog broda.

— Ne zaboravite da spomenete mog artiljera mornara Marka Čakša, minera Jožu Erjača, motoristu Cvetku Plešu — kaže komandant PBR-521 — sve su to vršni mornari . . . A, tek kuhanik Berislav Široia . . .

A, onda, kada je izgledalo da se vježba približava kraju, iz pravca sunca naletjeli su avioni! . . .

— Pramčani livo 120!

— Fugasnom granatom!

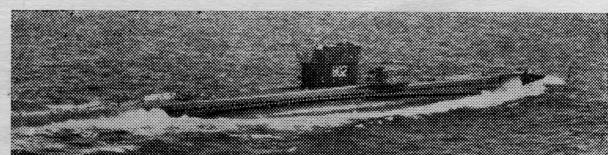
— Daljina devet nula . . .

Nišanđanje su začkijile na jedno oko . . . Ruke su pokretale topovske mehanizme. Od maločas veselih mladića postadoće to ozbiljni ljudi, stroga lica, iz čijih pogleda sijeva vatra žestoka, kao i ona iz njihovih cijevi . . .

»U 11.02 u smjeru 198 stepeni, na udaljenosti 1,8 naučnih milja, izronila podmornica« — zapisao je navigacijski oficir u brodsku bilježnicu.

Ubrzo je poligon ostao prazan.

Onaj »prvi kontakt«, u početku, odnosio se na susret brodova sa podmornicom. Ovi ostali, samo su kratki dodiri sa ljudima, vrlim mornarima i starješinama sa naših brodova. Zato jer su vrli, mogu da upravljaju takvim komplikiranim mehanizmima kakvim je nakrcan svaki naš ratni brod.

Za koji trenutak ona će zaroniti u plave dubine Jadrana